

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 52. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK DÖNTŐ FORDULÓJA

A minores kategória tétele

(2016. április 16. 12:00–16:00)

Egy csepp humor

I. e. 171-ben járunk, a III. makedón háború idején. A rómaiak és a makedónok tárgyalásra készülnek, de egy látszólag apró, valójában azonban jelentős formáság miatt nem tudják megkezdeni a találkozót. A helyzetet egy vicces megjegyzés oldja fel, amely nemcsak az alapkérdést segít eldönteni, hanem a feszültséget is csillapítja.

Quintus Marcius Philippus legationem in Macedoniam duxit, ut de rebus publicis ageret¹ cum Perseo, rege Macedonum, qui iam diu contra Romanos bellum gerebat. Ad constitutum² locum venerunt, rex cum amicorum et satellitum turba, Romani cum sociis suis Graecis, sed amnis latus³ eos inter se⁴ dirimebat. Paulisper cunctatio fuit, quia nec Romani, nec Macedones amnem traicere et ad alteros⁵ venire volebant⁶. Macedones dicebant: „Romani honorem regiae maiestati tribuere et ad nos venire debent.” Romani autem: „Nos, legati populi principis terrarum, iure exspectamus, ut rex Macedonum ipse⁷ ad nos veniat.” Postremo Marcius ioco regem movit. Dixit enim: „Filius ad patrem veniat!” Nam⁸ dux legatorum cum Philippo, patre Persei, cognominis⁹ erat. Ita facile¹⁰ regi persuasit, ut amnem traiceret et ad Romanos veniret.

¹ ago 3, egi, actum – „tárgyal”

² constitutus 3 – „megbeszél”

³ a latus 3 melléknévből

⁴ inter se – „egymástól”

⁵ ad alteros – „a másik félhez”

⁶ volebant – „akartak”

⁷ ipse – „maga”, „személyesen”

⁸ nam – „ugyanis”

⁹ cognominis 2 – „azonos nevű”

¹⁰ facile – „könnyen”

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 52. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK DÖNTŐ FORDULÓJA

Mintafordítás

Quintus Marcius Philippus követséget vezetett Makedóniába, hogy államügyekről tárgyaljon Perseusszal, a makedónok királyával, aki már régóta viselt háborút a rómaiak ellen. Megérkeztek a megbeszélt helyre, a király a barátai és csatlósai tömegével, a rómaiak a görög szövetségeseikkel, de egy széles folyó választotta el őket egymástól. Kis ideig tétováztak, mert sem a rómaiak, sem a makedónok nem akartak átkelni a folyón és odamenni a másik félhez. A makedónok azt mondták: „A rómaiaknak meg kell adniuk a tiszteletet a királyi méltóságnak, és nekik kell hozzánk jönniük.” A rómaiak pedig: „Mi, a földkerekség vezető népének követei joggal várjuk el, hogy a makedónok királya maga jöjjön hozzánk.” Végül Marcius egy tréfával indította meg a királyt. Ezt mondta ugyanis: „Jöjjön a fiú az apához!” A követek vezetője ugyanis névrokona volt Philipposnak, Perseus apjának. Így könnyen rávette a királyt, hogy átkeljen a folyón, és odamenjen a rómaiakhoz.